Finanšu pārskatu pielikumi

1. DIBINĀŠANA UN PAMATDARBĪBA

AS DnB NORD Banka tika dibināta kā Rīgas komercbanka 1989. gada 26. jūnijā. 1991. gada 6. septembrī tā tika reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistrā kā akciju sabiedrība. Bankas mātes uzņēmums ir Bank DnB NORD A/S (Dānija) un galīgais Bankas mātes uzņēmums ir DnB NOR ASA (Norvēģija).

Banka piedāvā plašu finanšu pakalpojumu klāstu uzņēmumiem un privātpersonām.

2. NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS

Šo finanšu pārskatu sagatavošanā pielietotie nozīmīgākie uzskaites principi ir atspoguļoti zemāk:

a) Finanšu pārskatu sagatavošanā izmantotā valūta

Finanšu pārskati ir sastādīti tūkstošos latu (LVL tūkst.), ja vien nav norādīts citādi.

b) Uzskaites pamati

Finanšu pārskati sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS). Finanšu pārskati ir sastādīti atbilstoši vēsturiskai izmaksu metodei, izņemot finanšu aktīvu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos, atvasināto finanšu instrumentu un Bankas ēku pārvērtēšanu.

Finanšu pārskatu sagatavošana saskaņā ar vispārpieņemtajiem grāmatvedības principiem ietver novērtējumu un pieņēmumus, kas ietekmē aktīvu un saistību vērtību un ārpusbilances aktīvus un saistības finanšu pārskatu sastādīšanas datumā, kā arī pārskata periodā atzītos ienākumus un izdevumus. Lai arī novērtējums ir balstīts uz vadībai pieejamo informāciju par notikumiem un darbībām, faktiskie rezultāti var atšķirties no tiem rezultātiem, kas atspoguļoti finanšu pārskatā.

Grāmatvedības politikas, kas izmantotas finanšu pārskatu sagatavošanai par 2008.gadu 1.ceturksni, atbilst tām, kas izmantotas finanšu pārskatiem par 2008.gadu, izņemot to, ka tīrie procentu ieņēmumi/izdevumi no procentu likmju mijmaiņas darījumiem, kas iepriekš tika iekļauti neto tirdzniecības darījumu peļņā, tagad iekļauti procentu ienākumos/izdevumos atbilstoši DnB NORD Koncerna politikai.

c) Konsolidācija

Meitas uzņēmumi, kuros Bankai tieši vai netieši ir tiesības pārvaldīt finanšu un darbības politiku, šajā pārskatā ir konsolidēti.
Meitas uzņēmumi tiek konsolidēti ar brīdi, kad Banka iegūst kontroli, un izslēgti no konsolidācijas pārdošanas brīdī. Visi savstarpējie darījumi, atlikumi un nerealizētā peļņa vai zaudējumi no savstarpējiem darījumiem tiek izslēgti.

d) Ienākumu un izdevumu atzīšana

Procentu ienākumi un izdevumi tiek atzīti peļņas un zaudējumu aprēķinā par visiem instrumentiem, kuri novērtēti amortizētajā vērtībā, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi. Procentu ienākumi ietver arī kupona maksājumus, kas nopelnīti no ieguldījuma vērtspapīriem ar fiksētu ienākumu.

Kad rodas šaubas par aizdevumu atgūšanu, tie tiek daļēji norakstīti līdz to atgūstamajām summām. Procentu ienākumi šiem kredītiem tiek atzīti, balstoties uz procentu likmi, kas tika izmantota, diskontējot paredzamās nākotnes naudas plūsmas, lai noteiktu kredīta atgūstamo vērtību.

2. NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS (turpinājums)

d) Ienākumu un izdevumu atzīšana (turpinājums)

Komisijas naudas ieņēmumi un izdevumi par finanšu aktīviem vai saistībām tiek atlikti un atzīti kā koriģējums efektīvajai procentu likmei par aktīviem vai saistībām. Pārējie komisijas naudas ieņēmumi un izdevumi tiek iegrāmatoti peļņas un zaudējumu aprēķinā attiecīgā darījuma veikšanas brīdī.

e) Ārvalstu valūtu pārvērtēšana

Darījumi ārvalstu valūtā tiek pārvērtēti latos pēc darījuma dienā spēkā esošā Latvijas Bankas noteiktā ārvalstu valūtas maiņas kursa. Monetārie aktīvi un pasīvi ārvalstu valūtā tiek pārvērtēti latos pēc perioda beigās spēkā esošā Latvijas Bankas noteiktā ārvalstu valūtas maiņas kursa. Ārvalstu valūtas maiņas kursa rezultātā iegūtā peļņa vai zaudējumi tiek iekļauti peļņas un zaudējumu aprēķinā kā peļņa vai zaudējumi no ārvalstu valūtas pozīciju pārvērtēšanas.

Vieni no Koncerna un Bankas bilanču sagatavošanā visvairāk izmantotajiem Latvijas Bankas noteiktajiem valūtas maiņas kursiem (LVL - pret ārvalstu valūtas vienību) bija šādi:

Pārskata perioda beigu datums	USD	EUR
2008. gada 31. marts	0.445	0.702804
2008. gada 31. decembris	0.495	0.702804
2009. gada 31. marts	0.532	0.702804

f) Uzņēmumu ienākuma nodoklis

Pārskata gada uzņēmumu ienākuma nodokļa izmaksas ir iekļautas finanšu pārskatā, pamatojoties uz vadības, saskaņā ar Latvijas Republikas nodokļu likumdošanu, veiktajiem aprēķiniem.

Atliktais ienākuma nodoklis tiek uzkrāts pilnā apmērā pēc saistību metodes attiecībā uz visām pagaidu atšķirībām starp aktīvu un saistību vērtībām finanšu pārskatos un to vērtībām nodokļu aprēķinu mērķiem. Atliktā nodokļa aprēķinos tiek izmantota nodokļa likme, kas ir pieņemta bilances datumā un ir sagaidāms, ka tā būs spēkā periodos, kad pagaidu atšķirības izlīdzināsies. Galvenās pagaidu atšķirības rodas, izmantojot atšķirīgas pamatlīdzekļu nolietojuma likmes, kā arī no nodokļu zaudējumiem, kas pārnesami uz nākošajiem taksācijas periodiem. Gadījumos, kad kopējais atliktā nodokļa aprēķina rezultāts būtu atspoguļojams bilances aktīvā, to iekļauj finanšu pārskatā tikai tad, kad tā atgūšana ir droši sagaidāma.

g) Nauda un tās ekvivalenti

Naudas plūsmas mērķiem nauda un tās ekvivalenti ietver kases atlikumus un prasības uz pieprasījumu pret Centrālajām Bankām un citām kredītiestādēm ar sākotnējo atmaksas termiņu līdz 3 mēnešiem, kas samazinātas par saistībām uz pieprasījumu pret kredītiestādēm.

h) Izsniegtie kredīti un uzkrājumi kredītu vērtības samazinājumam

Prasības pret kredītiestādēm un izsniegtie kredīti tiek uzskaitīti kā aizdevumi un avansi un atspoguļoti amortizētajā vērtībā. Aizdevumi un avansi ir neatvasināti finanšu aktīvi, kuriem ir fiksēti vai nosakāmi maksājumi, un kuri netiek kotēti aktīvā tirgū. Visi aizdevumi un avansi bilancē tiek atzīti, kad nauda tiek izmaksāta aizdevuma ņēmējiem. Šo finanšu pārskatu nolūkiem finanšu nomas debitoru parādi tiek iekļauti izsniegtajos kredītos nebanku klientiem.

Kredītriska uzkrājumi kredītu vērtības samazinājumam tiek veidoti gadījumos, kad Koncernam un Bankai pienākošos procentu un pamatsummas atmaksa ir apšaubāma. Uzkrājumu summa ir pamatsummas un atgūstamās summas starpība, respektīvi, sagaidāmās naudas plūsmas patiesā vērtība, ietverot atgūstamās summas no garantijām un nodrošinājuma, kas diskontētas ar sākotnējo efektīvo procentu likmi.

2. NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS (turpinājums)

h) Izsniegtie kredīti un uzkrājumi kredītu vērtības samazinājumam (turpinājums)

Koncerns un Banka vispirms izvērtē, vai pastāv objektīvi pierādījumi vērtības samazinājumam atsevišķi katram būtiskam kredītam. Kredīti, kuri tiek izvērtēti individuāli, un attiecībā uz kuriem ir jāizveido vai jāturpina veidot uzkrājumi vērtības samazinājumam, netiek iekļauti viendabīgās kredītu grupās to vērtības samazinājuma izvērtēšanas mērķiem. Ja Koncerns un Banka uzskata, ka nepastāv objektīvi pierādījumi atsevišķi izvērtēta kredīta vērtības samazinājumam, tas tiek iekļauts kredītu grupā ar līdzīgiem kredītriskiem un izvērtēts kopā ar visu attiecīgo kredītu grupu. Lai veiktu kredītu vērtības samazinājuma izvērtēšanu kredītu grupai, kredīti tiek grupēti, pamatojoties uz līdzīgiem kredītriska faktoriem.

Koncerns un Banka pārskata kredītportfeļa aktīvu vērtības samazinājumu reizi ceturksnī. Lai noteiktu, vai zaudējumi no vērtības samazināšanās ir jāiekļauj peļņas un zaudējumu aprēķinā, Koncerns un Banka izmanto pieņēmumus par to, vai ir pieejami objektīvi pierādījumi, kas norādītu, ka ir iespējama novērtēto nākotnes naudas plūsmu samazināšanās no kredītu portfeļa, un samazināšanās apjomu var izmērīt, pirms šādu samazināšanos var identificēt attiecībā uz atsevišķu šī konkrētā kredītportfeļa kredītu. Iespējamie zaudējumi tiek novērtēti, pamatojoties uz iepriekšējo periodu pieredzi, aizņēmēju kredītvēsturi un ņemot vērā ekonomisko vidi, kurā darbojas aizņēmēji. Metodoloģija un pieņēmumi tiek regulāri pārskatīti, lai samazinātu jebkuras atšķirības starp novērtēto zaudējumu apjomu un faktiskajiem zaudējumiem. Tomēr, ņemot vērā esošās zināšanas, ir iespējams, ka nākamā gada faktisko notikumu rezultātā, kuri būs atšķirīgi no pieņēmumiem, būs nepieciešami būtiski attiecīgo aktīvu un saistību bilances vērtības labojumi.

Ja kredīts nav atgūstams, tas tiek norakstīts no iepriekš izveidotajiem uzkrājumiem nedrošiem parādiem; atmaksātās summas samazina izdevumus uzkrājumiem kredītu vērtības samazinājumam peļņas un zaudējumu aprēķinā.

Uzkrājumi kredītu vērtības samazinājumam tiek veidoti valūtā, kas atbilst attiecīgajam aktīvam, un perioda beigās tiek pārvērtēti pēc Latvijas Bankas noteiktā kursa. Pārvērtēšanas rezultātā radusies starpība tiek atspoguļota peļņas un zaudējumu aprēķinā kā izdevumi uzkrājumu izveidošanai vai ienākumi no atgūtajiem kredītiem (ja tādi bijuši). Starpība, kas rodas, pārvērtējot attiecīgo aktīvu, kuram izveidoti uzkrājumi, tiek atspoguļota kā peļņa vai zaudējumi no ārvalstu valūtu pārvērtēšanas.

i) Noma – kad Koncerns un Banka ir līzinga sniedzēji

Aktīvi, kas tiek klasificēti kā noma ar izpirkuma tiesībām, bilancē tiek uzrādīti kā neto no nomas ar izpirkuma tiesībām izrietošās prasības. Starpība starp bruto no nomas ar izpirkuma tiesībām prasībām un neto no nomas ar izpirkuma tiesībām prasībām ir nenopelnītie procentu ieņēmumi. Procentu ieņēmumi no nomas ar izpirkuma tiesībām tiek sistemātiski sadalīti un uzskaitīti visā nomas līguma periodā. Šī sadalījuma pamatā ir sistēma, kas atspoguļo nemainīgu perioda peļņas procentu attiecībā pret nomas ar izpirkuma tiesībām neto ieguldījumu.
Aktīvi, kas tiek iznomāti uz nomas bez izpirkuma tiesībām noteikumiem, tiek uzrādīti pamatlīdzekļu sastāvā iegādes vērtībā, atskaitot uzkrāto nolietojumu. Nolietojumu aprēķina pēc lineārās metodes attiecīgo pamatlīdzekļu lietderīgā izmantošanas perioda garumā, lai norakstītu attiecīgā pamatlīdzekļa vērtību līdz tā aplēstajai atlikušajai vērtībai lietderīgās izmantošanas perioda beigās, tā izmantojot likmes, kas noteiktas līdzīgiem Koncerna un Bankas pamatlīdzekļiem.

Ienākumi no nomas bez izpirkuma tiesībām tiek iekļauti peļņas un zaudējumu aprēķinā visā nomas līguma laikā, izmantojot lineāro metodi.
Ja pārdošanas darījuma ar atpakaļ saņemšanu nomā rezultātā rodas noma bez izpirkuma tiesībām un aktīva pārdošanas cena ir lielāka par tā patieso vērtību, šī starpība tiek atzīta peļņas un zaudējumu aprēķinā tā perioda laikā, kurā konkrētais aktīvs tiks izmantots.

2. NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS (turpinājums)

j) Finanšu aktīvi pēc patiesās vērtības ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos

Finanšu aktīvi tiek iekļauti šajā kategorijā, ja ir tikuši iegādāti pārdošanas nolūkā īsā laika periodā vai tā ir nolēmusi vadība.
Finanšu aktīvi tiek klasificēti pēc patiesās vērtības ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos, ja:

- tas ievērojami samazina neatbilstības, kas rastos, ja attiecīgos aktīvus un saistības novērtētu un ieņēmumus un zaudējumus no attiecīgajiem aktīviem un saistībām atzītu, izmantojot atšķirīgus uzskaites principus; vai

- attiecīgie finanšu aktīvi un saistības tiek pārvaldīti un novērtēti patiesajā vērtībā saskaņā ar dokumentētu riska vadības politiku, patiesajā vērtībā tiek uzrādīti vadības atskaitēs un iekšējā informācijā, kas domāta vadošajiem darbiniekiem.

Finanšu aktīvi pēc patiesās vērtības ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos tiek uzskaitīti patiesajā vērtībā, pamatojoties uz kotētām tirgus cenām. Ja nepastāv aktīvs tirgus, finanšu aktīvu pēc patiesās vērtības ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos patiesā vērtība tiek noteikta, pamatojoties uz līdzīgu instrumentu tirgus cenām
vai izmantojot naudas plūsmas modeļus. Peļņa un zaudējumi no finanšu aktīvu patiesās vērtības izmaiņām tiek iekļauta peļņas un zaudējumu aprēķinā.

Tajā laikā nopelnītie procenti, kamēr finanšu aktīvi pēc patiesās vērtības ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos ir bijuši īpašumā, tiek atzīti kā procentu ieņēmumi.
Visi ieguldījumu vērtspapīru iegādes un pārdošanas darījumi tiek atzīti tirdzniecības dienā, kas ir datums, kad Koncerns un Banka uzņemas saistības pirkt vai pārdot aktīvu.

k) Meitas uzņēmumi

Bankas nekonsolidētajos finanšu pārskatos līdzdalība meitas uzņēmumu pamatkapitālā tiek uzskaitīta pēc izmaksu metodes.

Ienākumos no līdzdalības Banka atzīst tikai dividendes, kas saņemtas no meitas uzņēmumu peļņas, kas gūta pēc to iegādes.

Meitas uzņēmumu iegāde tiek uzskaitīta, izmantojot iegādes metodi. Iegādes cena tiek vērtēta pēc atdoto aktīvu patiesās vērtības, plus izmaksas, kas tieši saistītas ar iegādi. Nopirktā meitas uzņēmuma neto aktīvu patiesās vērtības pārsniegums pār iegādes cenu tiek grāmatots kā uzņēmuma nemateriālā vērtība.

l) Pamatlīdzekļi

Pamatlīdzekļi tiek uzskaitīti to iegādes vai pārvērtēšanas vērtībā, no kuras atskaitīts uzkrātais nolietojums.

Ja pamatlīdzekļa atgūstamā vērtība kļūst mazāka par tā bilances vērtību, šī pamatlīdzekļa bilances vērtība tiek samazināta līdz tā atgūstamajai vērtībai.

Nolietojumu aprēķina pēc lineārās metodes attiecīgo pamatlīdzekļu lietderīgās izmantošanas perioda garumā, lai norakstītu pamatlīdzekļa iegādes vai pārvērtēšanas vērtību līdz tā aplēstajai atlikušajai vērtībai lietderīgās izmantošanas perioda beigās. Nolietojuma aprēķinā izmanto šādas likmes:

Pamatlīdzekļu veids	*Gada likme*
Ēkas	1 %
Biroja aprīkojums	20 – 25%

Transporta līdzekļi 20 %

2. NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS (turpinājums)

Pamatlīdzekļu uzturēšanas un remontu izdevumi tiek ieskaitīti peļņas un zaudējumu aprēķinā to rašanās brīdī. Aktīvu atlikusī vērtība un lietderīgās izmantošanas periods tiek pārskatīts un mainīts, ja nepieciešams, katrā bilances sastādīšanas datumā.
Nomātā īpašuma kapitālā remonta izmaksas tiek norakstītas pēc lineārās metodes atlikušajā īsākajā no kapitālo uzlabojumu lietderīgās izmantošanas laika un nomas perioda.

m) Nemateriālie aktīvi

Iegūtās datorprogrammu licences tiek atzītas kā nemateriālie aktīvi pēc to pašizmaksas, ieskaitot pirkšanas cenu un izmaksas, kas saistītas ar datorprogrammu sagatavošanu to paredzētajai izmantošanai. Nemateriālie aktīvi tiek amortizēti visā to lietderīgās izmantošanas laikā, nepārsniedzot 5 gadus.

n) Finanšu aktīvu atzīšana un izslēgšana no bilances

Tirgotu vērtspapīru un tādu investīciju vērtspapīru iegāde un pārdošana, ko nosaka tirgus noteikumi vai tradīcijas („regulārā" pirkšana un pārdošana), tiek atzīta norēķinu datumā, kas ir datums, kad aktīvs tiek piegādāts vai nodots Koncernam vai Bankai. Jebkādas aktīvu patiesās vērtības izmaiņas laika posmā starp iegādes datumu un norēķinu datumu tiek iekļautas peļņas un zaudējumu aprēķinā vai pašu kapitāla rezervē. Pretējā gadījumā šādi darījumi tiek uzskatīti par atvasinātajiem instrumentiem līdz norēķinu veikšanai.

o) Atvasinātie finanšu instrumenti un riska ierobežošanas instrumenti

Atvasinātie līgumi, tajā skaitā valūtas maiņas līgumi un procentu likmju mijmaiņas līgumi, sākotnēji tiek atzīti to iegādes vērtībā un turpmāk tiek pārvērtēti to patiesajā vērtībā. Patiesā vērtība tiek noteikta pēc kotētām tirgus cenām un diskontētās naudas plūsmas modeļiem. Visi atvasinātie līgumi tiek atspoguļoti kā aktīvi, ja to patiesā vērtība ir pozitīva, un kā saistības, ja to patiesā vērtība ir negatīva.

Izmaiņas patiesajā vērtībā tiek iekļautas peļņas un zaudējumu aprēķinā.

Finanšu instrumentu, kuri netiek kotēti aktīvā tirgū, patiesās vērtības tiek noteiktas, izmantojot dažādas novērtēšanas metodes (piemēram, modeļus). Modeļos tiek izmantoti tikai pieejami dati, tomēr tādos jautājumos kā kredītrisks (gan pašu, gan darījuma partnera), svārstības un savstarpējās sakarības ir nepieciešami vadības pieņēmumi. Izmaiņas pieņēmumos par minētajiem faktoriem var ietekmēt finanšu instrumentu vērtību.

p) Finanšu saistības, kas atspoguļotas amortizētajā iegādes vērtībā

Finanšu saistības, kas atspoguļotas amortizētajā iegādes vērtībā, ietver galvenokārt saistības pret kredītiestādēm un noguldījumus. Tās tiek sākotnēji atzītas iegādes vērtībā, kas ir to izveides ieņēmumi (saņemtās atlīdzības patiesā vērtība), atskaitot darījuma izmaksas. Finanšu saistības pēc tam tiek atspoguļotas amortizētajā iegādes vērtībā un jebkura starpība starp saņemto vērtību un dzēšanas vērtību tiek atzīta peļņas un zaudējumu aprēķinā aizņēmumu periodā, izmantojot efektīvās procentu likmes aprēķināšanas metodi.

r) Darbinieku pabalsti

Koncerns un Banka veic sociālās apdrošināšanas maksājumus valsts pensiju apdrošināšanai un valsts fondēto pensiju shēmā saskaņā ar Latvijas likumdošanu. Valsts fondēto pensiju shēma ir fiksētu iemaksu pensiju plāns, saskaņā ar kuru Koncernam un Bankai jāveic likumā noteikta apjoma maksājumi, un tiem nerodas papildus juridiskas vai prakses radītas saistības veikt papildus maksājumus, ja valsts pensiju apdrošināšanas sistēma vai valsts fondēto pensiju shēma nevar nokārtot

savas saistības pret darbiniekiem. Sociālās apdrošināšanas iemaksas tiek atzītas kā izmaksas, izmantojot uzkrājumu principu un ir iekļautas darbinieku izmaksās.

Uzkrājumi darbinieku atvaļinājumu apmaksai tiek aprēķināti katram Koncerna un Bankas darbiniekam par nopelnīto, bet neizmantoto atvaļinājuma dienu skaitu, pamatojoties uz vidējo darba atalgojumu un attiecīgajiem sociālā nodokļa izdevumiem.

s) Ārpusbilances posteņi

Ikdienas uzņēmējdarbībā Koncerns un Banka ir iesaistīti ārpusbilances finanšu darījumos, kas saistīti ar kredītu piešķiršanu, galvojumu izsniegšanu un kredītvēstuļu noformēšanu. Šie finanšu darījumi tiek atspoguļoti finanšu pārskatos resursu piešķiršanas brīdī vai kad tiek saņemtas vai izmaksātas attiecīgās komisijas maksas.

š) *Finanšu aktīvu un saistību patiesā vērtība*

Patiesā vērtība ir summa, par kādu iespējams iemainīt aktīvu vai nokārtot saistību starp kompetentām, labprātīgām pusēm darījumā, kurā abas puses cenšas panākt sev izdevīgākos noteikumus. Finanšu aktīvu un saistību patiesā vērtība, ieskaitot atvasinātos finanšu instrumentus, aktīvā tirgū tiek balstīta uz kotētām tirgus cenām. Ja finanšu aktīvu vai saistību tirgus nav aktīvs (un attiecībā uz nekotētajiem vērtspapīriem), Koncerns nosaka patieso vērtību, izmantojot novērtēšanas tehnikas. Starp tām ir diskontētās naudas plūsmas analīze un neseno salīdzinošo darījumu izmantošana, un tās var prasīt vadības spriedumu un novērtējumu izmantošanu. Ja, pēc vadības domām, finanšu aktīvu un saistību patiesās vērtības būtiski atšķiras no bilances vērtības, šādas patiesās vērtības tiek atsevišķi uzrādītas pielikumos.

t) Finanšu aktīvu un finanšu saistību savstarpējais ieskaits

Finanšu aktīvi un saistības tiek savstarpēji ieskaitīti un bilancē uzrādīti neto vērtībā gadījumos, ja pastāv juridiskas tiesības veikt šo posteņu ieskaitu vai posteņi tiks dzēsti to neto vērtībā, vai arī aktīvi tiks dzēsti un saistības nokārtotas vienlaicīgi.

u) Uzkrājumi

Uzkrājumi tiek atzīti, kad Koncernam un Bankai ir pašreizējas juridiskas vai konstruktīvas saistības iepriekšējo notikumu rezultātā, un ir iespējams, ka būs nepieciešama uzņēmuma resursu samazināšana šo saistību segšanai un var tikt aprēķināta ticama saistību vērtība. Šie uzkrājumi attiecas uz izdotajām garantijām un citiem ārpusbilances posteņiem. Uzkrājumi tiek novērtēti izmantojot vadības vērtējumus un pieņēmumus, kā piemēram resursu aizplūšanas varbūtība, resursu atgūšanas varbūtība no saistītiem avotiem, ieskaitot nodrošinājumu vai apdrošināšanas līgumus, un šādu aizplūšanas vai atgūšanas summas un laiku.

v) Finanšu garantijas

Koncerns izdotās garantijas sākotnēji vērtē to patiesajā vērtībā, kas parasti ir vienāda ar saņemtām komisijas naudām par garantijas izsniegšanu. Šī summa pēc tam tiek norakstīta pēc lineārās metodes garantijas termiņa laikā. Bilances datumā izsniegtās garantijas tiek vērtētas augstākajā no (a) neamortizētās vērtības un (b) labākās izdevumu aplēses, kas būtu nepieciešami, lai nokārtotu iespējamās saistības bilances datumā.

z) Uzticības operācijas

Privātpersonu, uzticības (*trust*) organizāciju un citu institūciju naudas līdzekļi, kurus Koncerns un Banka pārvalda vai glabā to uzdevumā, netiek uzskatīti par Koncerna un Bankas aktīviem un tādēļ nav iekļauti bilancē.

2. NOZĪMĪGĀKO UZSKAITES PRINCIPU KOPSAVILKUMS (turpinājums)

ž) Būtiskas grāmatvedības aplēses un pieņēmumi

Koncerns izmanto aplēses un pieņēmumus, kas ietekmē atzīto aktīvu un saistību novērtējumu nākamajā finanšu gadā. Aplēses un pieņēmumi tiek regulāri izvērtēti un tie ir balstīti uz vēsturisko pieredzi un citiem faktoriem, tai skaitā paredzamajiem nākotnes notikumiem, kuri tiek uzskatīti par iespējamiem konkrētajos apstākļos. Šādas aplēses un pieņēmumi ir aprakstīti turpmāk:

- Uzkrājumi kredītu un avansu vērtības samazināšanās. Koncerns regulāri izvērtē savu kredītportfeli, lai noteiktu vērtības samazināšanos, kā aprakstīts pielikumā 2(h). Koncerns izmanto stresa testus, lai noteiktu viena vai vairāku mainīgo, kuri tiek izmantoti uzkrājumu vērtības samazināšanai, izmaiņu ietekmi uz finanšu rezultātu.

3. JAUNO UN PĀRSKATĪTO STANDARTU UN INTERPRETĀCIJU UN JAUNO GRĀMATVEDĪBAS PAZIŅOJUMU PIEMĒROŠANA

Ar 2007. gada 1. janvārī spēkā stājās vairāki jauni SFPS, kas piemērojami Koncerna un Bankas finanšu pārskatu sastādīšanā. Turpmāk tekstā ir sniegts to pārskatīto standartu vai interpretāciju uzskaitījums, kuriem ir tieša ietekme uz Koncerna un Bankas ikdienas darbību, un to ietekmi uz uzskaites principiem.

- 7. SFPS, *Finanšu instrumenti: Informācijas atklāšana un izmaiņas* 1. SGS, *Finanšu pārskatu sniegšana – kapitāla atklāšana* (spēkā no 2007. gada 1. janvāra). SFPS noteica jaunas informācijas atklāšanas prasības, lai uzlabotu informāciju par finanšu instrumentiem, tai skaitā riska pozīciju kvantitatīvos rādītājus un riska vadības metodes. Jaunie kvantitatīvie rādītāji nodrošina informāciju par pakļautību riskam, pamatojoties uz iekšējo uzņēmuma vadībai sniegto informāciju.

  Kvalitatīvā un kvantitatīvā informācijas atklāšana nodrošina informāciju par pakļautību kredītriskam, likviditātes riskam un tirgus riskam, tai skaitā tirgus risku jūtīguma analīzi. 7. SFPS aizstāja 30. SGS, Informācijas atklāšana banku un tamlīdzīgu finanšu institūciju finanšu pārskatos, un vairākas 32. SGS, Finanšu instrumenti: atklāšana un uzrādīšana, prasības. Izmaiņas 1. SGS noteica nepieciešamību atklāt informāciju par uzņēmuma kapitāla līmeni un kā šis kapitāls tiek vadīts. Šajos finanšu pārskatos ir iekļauta informācija saskaņā ar jaunajām informācijas atklāšanas prasībām.
- 7. SFPIK*, Koriģēšanas pieejas piemērošana saskaņā ar 29.* SGS (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2006. gada 1. martā vai vēlāk).
- 8. SFPIK, 2. SFPS *Darbības joma* (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2006. gada 1.maijā vai vēlāk).
- 9. SFPIK, *Iegulto atvasināto finanšu instrumentu pārrēķināšana* (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2006. gada 1. jūnijā vai vēlāk).
- 10. SFPIK, *Starpperioda finanšu pārskatu sniegšana* (spēkā pārskata periodiem, ka sākas 2006. gada 1. novembrī vai vēlāk).

Jaunās SFPIK interpretācijas Nr. 7. – 10. būtiski neietekmē Koncerna un Bankas finanšu pārskatus.

Ir publicēti vairāki jauni standarti un interpretācijas, kam ir tieša ietekme uz Koncerna un Bankas pārskata periodiem, kas sākas 2007. gada 1. janvārī vai vēlāk, un kurus Koncerns un Banka nav piemērojis ar agrāku datumu.

- 8. SFPS, Operatīvie segmenti (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2009. gada 1. janvārī vai vēlāk). Standarts ir piemērojams uzņēmumiem, kuru parāda vai kapitāla instrumenti atrodas publiskā apgrozībā, vai kuri iesniedz, vai gatavojas iesniegt, finanšu pārskatus uzraudzības iestādei ar mērķi izlaist jebkuras klases instrumentus publiskā apgrozībā. 8. SFPS nosaka, ka

3.JAUNO UN PĀRSKATĪTO STANDARTU UN INTERPRETĀCIJU UN JAUNO GRĀMATVEDĪBAS PAZIŅOJUMU PIEMĒROŠANA *(turpinājums)*

- uzņēmumam jāsniedz finanšu un aprakstošā informācija par tā operatīvajiem segmentiem, kā arī sniedz norādes, kādā veidā informācija jāatklāj.
- 23. SGS, *Aizņēmumu izmaksas* (pārskatīts 2007. gada martā; spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2009. gada 1. janvārī vai vēlāk). Pārskatītais 23. SGS tika izdots 2007. gada martā. Galvenās izmaiņas 23. SGS ir iespējas tūlīt atzīt aizņēmumu izmaksas, kas attiecināmas uz tādu aktīvu iegādi, kuru sagatavošanai darba kārtībā vai pārdošanai ir nepieciešams ilgāks laika periods, kā izdevumus atcelšana. Uzņēmumam tādēļ ir jākapitalizē aizņēmumu izmaksas kā daļa no aktīva iegādes vērtības. Pārskatītais standarts ir piemērojams prospektīvi aizņēmumu izmaksām, kas attiecināmas uz atbilstošajiem aktīviem, kuru izveidošanas sākuma datums ir 2009. gada 1. janvāris vai vēlāk.
- 3. SFPS, 3. SFPS, *Biznesa* kombinācijas (pārskatīts 2008. gada 10. janvārī; spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2009. gada 1. jūlijā vai vēlāk). Saskaņā ar standartu biznesa kombinācijās jāturpina piemērot iegādes metode, bet ir ieviestas dažas būtiskas izmaiņas. Piemēram, visi maksājumi par biznesa iegādi ir jāatzīst patiesajā vērtībā iegādes brīdī, atliktos maksājumus attiecīgi pārvērtējot patiesajā vērtībā un atzīstot caur ieņēmumiem. Nemateriālo vērtību var aprēķināt pamatojoties uz mātesuzņēmumam piederošo neto aktīvu daļu vai arī tajā var iekļaut nemateriālo vērtību, kas attiecināma uz mazākumakcionāru daļu. Visas ar darījumu saistītās izmaksas ir jāiekļauj izdevumos.
- 27. SGS, Koncerna un atsevišķie finanšu pārskati (pārskatīti 2008. gada 10. janvārī; spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2009. gada 1. jūlijā vai vēlāk). 27. SGS (pārskatītais) nosaka, ka visu darījumu , kas veikti ar mazākumakcionāriem, rezultāts ir jāiekļauj pašu kapitālā, ja nav notikusi kontroles maiņa. Šo darījumu rezultātā turpmāk neradīsies nemateriālā vērtība vai ienākumi un zaudējumi. Standartā arī atrunāta uzskaite gadījumos, kad kontrole tiek zaudēta. Atlikusī līdzdalības daļa ir jānovērtē patiesajā vērtībā un ieņēmumi vai zaudējumi jāatzīst peļņas un zaudējumu aprēķinā.
- Izmaiņas 2. SFPS attiecībā uz garantētajiem nosacījumiem un atcelšanu (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2009. gada 1. janvārī vai vēlāk, vēl jāapstiprina atsevišķās ES teritorijās). Tas izskaidro, ka tikai pakalpojumu nosacījumi un darbības rezultātu stāvoklis ir uzskatāmi par garantētajiem nosacījumiem. Tādējādi, šie raksturojošie lielumi ir jāiekļauj garantētā datuma patiesajā vērtībā darījumos ar darbiniekiem un tie neietekmē sagaidāmo piešķiramo atlīdzību skaitu vai novērtējumu pēc garantētā datuma. Tas arī skaidro, ka visām atcelšanām ir jāpiemēro vienāda grāmatvedības uzskaite.
- 11. SFPIK, 2. SFPS - Koncerna un pašu akciju darījumi (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2007. gada 1. martā vai vēlāk).
- 12. SFPIK, Pakalpojumu koncesiju līgumi (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2008. gada 1. janvārī vai vēlāk).
- 13. SFPIK, Klientu uzticības programmas (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2008. gada 1. jūlijā vai vēlāk).
- 14. SFPIK, 19. SGS – Ierobežojumi noteikta labuma aktīvam, Minimālās finansējuma prasības un to savstarpējās sakarības (spēkā pārskata periodiem, kas sākas 2008. gada 1. janvārī vai vēlāk).
- Nav sagaidāma būtiska jauno standartu un interpretāciju ietekme uz Koncerna un Bankas finanšu pārskatiem.

4. FINANŠU RISKU VADĪBA

a) Kredītrisks un koncentrācijas risks

Koncerns un banka ir pakļauti kredītriskam, kas saskaņā ar definīciju ir zaudējumu risks sakarā ar kāda Koncerna vai Bankas partnera nespēju pildīt savas maksājumu saistības. Koncerna un Bankas kredītriska iespējas ir noteiktas Koncerna un Bankas risku stratēģijā.

Koncerna kredītriska politikas paredz fiksētus riska limitus atsevišķam aizņēmējam, savstarpēji saistītu aizņēmēju grupai, valstīm (reģioniem) un nozarēm. Tādējādi ir nodrošināta arī risku koncentrācijas pārvaldība (Koncerns ir definējis koncentrācijas risku kā ikvienu atsevišķu (tiešu vai netiešu) risku vai risku grupu, kas potenciāli var radīt pietiekoši lielus zaudējumus, lai apdraudētu Koncerna un Bankas labklājību vai spēju turpināt savu galveno uzņēmējdarbību). Atkarībā no klienta maksātspējas un darījuma būtības un sarežģītības, dažādās pakāpēs tiek izmantoti nodrošinājuma un savstarpējās

ieskaites līgumi. Galvenie nodrošinājumu veidi kredītiem un avansiem ir dzīvojamo ēku īpašumu hipotēkas, uzņēmējdarbības aktīvu, piemēram, telpu, inventāra un debitoru parādu ieķīlāšana.

Uzņēmumiem tika ieviesta reģionālā DnB NOR Koncerna reitingu sistēma atkarībā no konkrētajiem apstākļiem, kas ir balstīta uz iespējamo aizņēmēja saistību neizpildi (SN).
Koncerns un Banka nepārtraukti uzrauga attiecīgās darbības atbilstību tās kredītriska politikai. Kredītriska politika ir pakļauta ikgadējai vai biežākai pārskatīšanai. Cita starpā, kredītpolitikas grozījumus iespējams ierosināt saskaņā ar stresa testēšanas rezultātiem vai ekonomiskās vides izmaiņām.
Koncerns un Banka ir izdarījuši visus nepieciešamos grozījumus savā iekšējā dokumentācijā, lai ieviestu Finanšu un kapitāla tirgus komisijas (turpmāk - FKTK) jaunās prasības attiecībā uz risku novērtēšanu un pārvaldību.
Atbilstoši stratēģijai Koncerns un Banka pastāvīgi palielina to kredītriska pārvaldības sistēmu jutīgumu pret risku, ieviešot attiecīgos instrumentus.

b) Valūtas risks
Parastos uzņēmējdarbības apstākļos Koncerns un Banka ir pakļauti prevalējošo ārvalstu valūtu likmju svārstības seku ietekmei uz to finansiālo stāvokli un naudas plūsmu. Valūtas risks ir risks, ka Koncerns vai Banka var ciest zaudējumus sakarā ar nelabvēlīgām ārvalstu valūtas likmju izmaiņām. Lai novērtētu šo risku, tiek izmantota atklātā valūtas pozīcija.
Banka ievēro ļoti konservatīvu ārvalstu valūtas riska vadības politiku. Valūtas risks atrodas zemā līmenī sakarā ar nenozīmīgu Koncerna un Bankas atvērto pozīciju ārvalstu valūtās apjomu. Neskatoties uz pastāvīgi zemo valūtas riska līmeni, Banka regulāri veic un analizē attiecīgos stresa testus, kas balstās uz visa DnB NORD Koncerna metodoloģiju.

c) Procentu likmju risks bankas portfelī
Parastos darbības apstākļos Koncerns un Banka ir pakļauti prevalējošo tirgus procentu likmju svārstību ietekmes riskam uz to finansiālo stāvokli un naudas plūsmu. Procentu likmju risks ir risks, ka Koncerns un Banka var ciest zaudējumus nelabvēlīgu procentu likmju izmaiņu rezultātā. Lai novērtētu un pārvaldītu šo risku, tiek aprēķināta un ierobežota riska sensitivitāte uz procentu likmju izmaiņām (1 bāzes punkta vērtībā). Šie riski tiek pastāvīgi uzraudzīti un ir pakļauti ikgadējai vai biežākai pārskatīšanai.

d) Likviditātes risks

Koncerns un Banka ir pakļauti iespējamam naudas plūsmu neatbilstības riskam, kas rodas sakarā ar pieejamo naudas resursu izmantošanu šādiem mērķiem: vienas dienas depozītu atmaksāšana, norēķinu kontu saistību pārvaldība, noguldījumu izmaksāšana pēc termiņa iestāšanās, apsolīto kredītu piešķiršana, garantijas, lai izpildītu papildlikmju (maržu) un citas saistības attiecībā uz atvasinātajiem finanšu instrumentiem. Koncerns un Banka neglabā skaidras naudas līdzekļus, lai izpildītu visas šīs saistības, jo pieredze rāda, ka minimālais termiņdepozītu atjaunošanas līmenis ir paredzams ar augstu ticamības pakāpi.

Likviditātes risks tiek novērtēts un pārvaldīts atbilstoši DnB NORD Koncerna Aktīvu un pasīvu pārvaldības komitejas (ALCO) metodoloģijai. Šis risks ir ierobežots ALCO apstiprinātā likviditātes riska ietvaros.

e) Tirgus risks

Tirgus risks ir risks, ka Koncerns un Banka var ciest zaudējumus tirgus mainīgo lielumu izmaiņu rezultātā. Tirgus riska novērtēšanas un pārvaldības metodoloģiju ir apstiprinājusi DnB NORD Koncerna ALCO.